

ESPAIS VERDS. GENER DE 2022

FORESTALS

PI

Processionària (*Thaumetopoea pityocampa*)

Els atacs de processionària durant el mes de gener s'identifiquen per la presència de plomalls secs als pins atacats i per la presència de bosses blanques ben formades on les erugues es protegeixen de les baixes temperatures. Les erugues poden estar ja en quart o cinquè estadi i és en aquesta fase del seu desenvolupament quan són més voraces a l'hora d'alimentar-se d'acícules dels pins. També és quan s'han d'extremar les precaucions, ja que en aquests estadis presenten pèls urticants perillosos per a les persones i per als animals.

- **Mesures culturals:** si les superfícies afectades són petites, es poden tallar i destruir els brots amb erugues o les bosses d'erugues on ja estiguin formades.
- **Control químic:** en els casos que no sigui possible la mesura anterior o amb la finalitat de complementar-la, cal recórrer a tractaments químics, tenint en compte que som en el període idoni per aplicar aquest tipus d'actuació.

Pi amb atac i bosses de processionària

Perforadors dels brots (*Tomicus destruens*)

Aquests coleòpters es localitzen a les zones costaneres i poden atacar qualsevol espècie de pi; dirigeixen l'atac a les branques gruixudes i el tronc. Generalment, només afecten arbres debilitats a causa de vegetar en sòls dèbils o en condicions climatològiques adverses o per presentar ferides. Tot i això, quan les poblacions d'aquest insecte són molt grans, poden atacar també arbres sans.

Els individus de *Tomicus destruens*, a diferència d'altres espècies del gènere *Tomicus* (*T. Minor*, *T. Piniperda*) es mantenen actius durant tot l'hivern: els adults coexisteixen amb les larves i els ous. Des del mes de setembre fins a començaments d'abril, els adults realitzen la posta dels ous; és per aquest motiu que és important evitar deixar fusta verda a bosc.

Xinxa americana (*Leptoglossus occidentalis*)

Aquesta xinxa d'origen americà es va citar per primera vegada a Catalunya l'any 2003 i actualment ja es troba distribuïda per tot el territori català.

És un hemípter que pot afectar qualsevol espècie de conífera. Els danys són fruit de l'alimentació de les nimfes i els adults, que claven el seu llarg aparell bucal picador-xuclador a les pinyes i hi ocasionen malformacions que provoquen la pèrdua de capacitat germinativa de les llavors i l'avortament dels cons. També pot actuar com a vector de malalties com ara el fong *Diplodia pinea*, al qual ajuda a dispersar-se. Quan baixen les temperatures, els adults es disposen a hivernar i resulta fàcil trobar-los agrupats en llenyets o dintre de construccions humanes. Cal recordar que, tot i que pot causar alarma entre la població, aquest insecte no provoca danys als humans.

En aquests moments, s'està treballant amb centres d'investigació per trobar mètodes de control específics que siguin efectius per controlar aquesta espècie.

Adult de *L. occidentalis*

PARCS I JARDINS

CASTANYER D'ÍNDIES

Minadora de la fulla (*Cameraria ohridella*)

La minadora del castanyer d'Índies passa l'hivern en forma de crisàlide.

Mesures culturals: per aconseguir eliminar les poblacions de minadora en un determinat indret afectat, cal recollir les fulles que cauen durant la tardor sota els arbres afectats i en les zones arbustives i matolls propers als arbres. Les fulles recollides han de ser eliminades, ja sigui enterrades sota una capa gruixuda de terra, cremades o compostades; en el darrer cas, el compost assoleix una temperatura superior als 40° C, que garanteix la mort a les crisàlides hivernants.

PALMERA

Eruga barrinadora (*Paysandisia archon*)

L'existència de palmeres en espais públics i jardins privats fa que s'hagi observat la presència d'aquesta plaga a diversos indrets de Catalunya. El major nombre de palmeres afectades pertanyen a l'espècie *Trachycarpus fortunei*, però s'ha detectat sobre algun exemplar de *Phoenix dactylifera*, *Phoenix canariensis* i *Chamaerops humilis*. És per això que, tot i tractar-se d'una plaga menys agressiva que la del morrut (*Rhynchophorus ferrugineus*), cal, en les zones afectades, aplicar tractaments preventius, i, en les zones no afectades, mantenir la vigilància sobre la possible presència.

Mesures culturals: en zones no afectades, s'ha de mantenir la vigilància sobre la possible presència. En el cas de palmeres molt afectades i mortes, cal tallar i destruir mitjançant trituració.

Tractament fitosanitari: en les zones afectades, s'han d'efectuar tractaments preventius amb les matèries actives adients.

Morrut de les palmeres (*Rhynchophorus ferrugineus*)

Recordeu que la vigilància de les palmeres d'espècies sensibles és l'eina principal de lluita contra el morrut.

Mesures culturals: és el moment idoni de fer treballs de poda. Si s'ha previst fer-ne, cal efectuar-los durant els mesos de desembre, gener i febrer. És una bona ocasió per observar si l'exemplar està afectat. En les palmeres afectades amb possibilitats de recuperació, cal netejar les parts afectades que es desprenguin amb facilitat per afavorir l'efecte dels tractaments fitosanitaris. En les palmeres afectades sense possibilitats de recuperació, cal procedir immediatament a eliminar-les. Les restes de parts afectades sempre es duren a les plantes de recollida i gestió establertes.

Tractament fitosanitari: en les zones afectades, es poden aplicar tractaments preventius (en especial, la palmera canària) amb les matèries actives adients.

XIPRERS

Mesures culturals: durant la tardor i l'hivern, convé aprofitar per fer neteja de les parts afectades, i tallar branquillons secs per la primera part sana per eliminar al màxim restes de fongs i millorar l'aeració dels arbres.

FRUITERS I ARBUSTOS ORNAMENTALS

TRACTAMENTS A CAIGUDA DE FULLA

A la tardor és quan els arbres i arbusts caducifolis inicien el procés de caiguda de la fulla; durant aquest període, es produeixen petites ferides que caldrà protegir de l'entrada de fongs o bacteris. És per això que, si s'han observat xancre o ferides a les branques i es donen condicions meteorològiques favorables a la seva difusió, altes humitats per pluges, boires o rosades, ara és un bon moment per protegir aquestes plantes.

PRODUCTES FITOSANITARIS. AUTORITZACIONS EXCEPCIONALS

Per comprovar si un producte fitosanitari està autoritzat per a un cultiu determinat, cal fer la consulta al web del [Registro Oficial de Productos y Material Fitosanitario del Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación \(MAPA\)](http://www.ruralcat.net/web/guest/avisos.fitosanitaris).

Podeu trobar informació més concreta a les diferents estacions d'avisos:
<http://www.ruralcat.net/web/guest/avisos.fitosanitaris>

Servei de Sanitat Vegetal:

- Laboratori d'Agricultura i Sanitat Vegetal: 973 305 477
- Serveis Centrals: ssv.dar@gencat.cat
- Serveis Territorials a Barcelona: ssv.b.daam@gencat.cat
- Serveis Territorials a Girona: ssv.g.daam@gencat.cat
- Serveis Territorials a Lleida: ssv.ll.daam@gencat.cat
- Serveis Territorials a Tarragona: ssv.t.daam@gencat.cat
- Serveis Territorials a les Terres de l'Ebre: ssv.te.daam@gencat.cat

Servei de Gestió Forestal: sanitatforestal.daam@gencat.cat

PER A MÉS INFORMACIÓ: <http://agricultura.gencat.cat/sanitatvegetal>